

som paa, at hvis noget Medlem her i denne Sal vilde træde op imod Regjeringens §§ 71 og 72 i Fattiglovsforlaget, saa tør jeg sige, at jeg ved at foreslaa det ærede Thing disse to Paragrafer har stillet mig saa yderlig, at jeg ikke vilde driste mig til at paastaa, at den var i sin fulde Arret, som paastod, at man der var gaaet Grundlovens Ord noget nær. Her er talt i Grundlovens Mand i Stedet for i Grundlovens Ord, og naar jeg har dristet mig til at gjøre det, saa er det, fordi jeg altid finder, at Manden i ethvert Tilfælde, naar den konkurrerer med Bogstaven, bør have Fortrinnet, og fordi vi i vor Lovgivning kjende et ældre Exempel, hvor man har ladet Manden været det Afgjørende og ladet Bogstaven træde noget i Baggrunden. I Fattiglovens §§ 71 og 72 tales der utvivlsomt om et Tilfælde, hvor den Bedkommende erhoder Hjælp af det Offentlige; men der tales lige saa utvivlsomt om et Tilfælde, hvor Bedkommende maa siges at have gjort Alt, hvad han paa nogen Maade formaaede, for at sikke sig imod, at han skulde komme i det sørgelige Tilfælde at maatte opgive sin Selvstændighed ved at henvende sig til det Offentlige. Der handles her om Personer, som i deres Betsmagtsdage have søgt at sikke sig en Alderdomsforsørgelse, som have taget feil i deres Beregninger, taget feil af, hvad Livet senere vilde medføre for dem, og som nu uagtet disse Skridt, som de have foretaget for at sikke deres Uafhængighed og Retstillings, ikke desto mindre ere komne i det Tilfælde at maatte ty til det Offentliges Hjælp. Der er her Tale om Meborgere, som have gjort Alt for at vise, at de virkelig vilde være selvstændige Mænd, og jeg mener derfor, at man kan forsvare at stille dem saaledes, at den Hjælp, de ad denne Veifaae, ikke betragtes som Fattighjælp. Jeg har troet, at man i § 72 kunde gjøre den samme Indrømmelse lige over for dem, der havde været saa forlynlige at sikke sig en Hjælp i Sygdomstilfælde, hvis Beregninger imidlertid ere slaaede feil, for hvem Sygdommen er bleven af en saadan Varighed, at den Omfjorg, de have draget for ikke at opgive deres Selvstændighed, ikke har været tilstrækkelig. Jeg har derfor troet, at det i saadanne Tilfælde maatte siges, at Bedkommende havde gjort saa Meget, at man ikke burde kalde ham en u selvstændig Mand, at man ikke burde betage ham hans borgerlige Retstillings; thi han havde i Tide viist, hvilken Pris han satte paa sin Selvstændighed og viist, at han vilde gjøre Offre i den Henseende. Naar jeg før henviste til et ældre Tilfælde i vor Lovgivning, hvor man netop er gaaet ud fra den samme Grundfætning, saa er det i Loven af 12te Marts 1864, hvor man har ladet Militærens Familier, hvis Forsjorgere vare sendte i Krigen, modtage Understøttelse af det offentlige Fattigvæsen, uden at dette blev regnet dem til Skade paa en saadan Maade, at det afficerede deres Retstillings.

Det er jo utvivlsomt, at naar en Underofficer, som er en hvervet Mand, paa hvem ingen Bærnepligt behøver at hvile, og hvis Sag det er at være Krigsmand, gaar i Felten, saa er han i og for sig ikke stillet anderledes, end at man maa sige, at, naar han ikke kan ernære sig og Sine — han kjendte Situationen — maatte han i og for sig ligesrem falde ind under Bestemmelsen i Grundlovens § 84. Man har ikke desto mindre fundet, at Tilfældet her var af den Art, at man ikke kunde paasjyde en Uselvfændighed eller en saadan Mangel paa Virkelyst hos den Bedkommende, at man burde lade denne haarde Følge indtræde samtidig med, at man vidste, at Manden var fraværende og benyttede sin Tid til Fædrelandets Forsvar. Saa vidt har jeg troet at kunne gaa med Hensyn til den Understøttelse, der som en Ret kræves af det Offentlige i Betragtning af, at Bedkommende ikke kunde ernære sig og Sine, saa vidt har jeg troet at kunne gaa, uden at jeg ansaa det for at være stridende mod Grundloven, at den Bedkommende dog bevarede sin politiske Retstillings. Et hvilket som helst Skridt videre, hvor der er Tale om en Ret, vil jeg ikke kunne gaa; thi jeg maa antage, at i et hvilket som helst andet Tilfælde, hvor der optrædes med et Krav paa Understøttelse af det Offentlige — vel at mærke i Anledning af, at man ikke kan ernære sig og Sine, — vil en saadan Ret ikke kunne gives, uden at man er kommen uden for Grundlovens Bestemmelse i § 84. — Hvad de Bestemmelser angaar, som Forslagsstillerne have neblagt i dette Forslag, da er det jo en Selvfølge, at det alene er Bestemmelserne i §§ 3, 4, 5, 7 og 8, som egentlig falde ind under de Bemærkninger, jeg nylig har udtalt. Ved § 3 er det jo stillet som en Ret lige over for det Offentlige at erholde et lige saa stort Beløb, som Bedkommende har sikket sig som Understøttelse, udbetalt af en Understøttelsestasse, naar man kun har de i Paragrafen nærmere nævnte Indtægter. Jeg indser ikke, paa hvilket Grundlag denne Paragraf egentlig hviler. Jeg kan ikke se det af de Bestemmelser, der ere neblagte i Paragrafen, og jeg ser mig i nærværende Tilfælde ikke ret vel i Stand til at omtale andre end dem, der findes i Paragrafen, medens jeg erkjender, at mange af de Udtalelser, der ere komne fra ærede Medlemmer om eventuelle Modifikationer, naturligvis vilde gjøre, at man i visse Henseender eventuelt maatte udtale sig anderledes, om man end ikke vilde kunne stille sig anderledes til Paragrafen i det Hele. Jeg ser altsaa ikke, paa hvilket Grundlag Paragrafen hviler. Det er ikke Krangen, der er det Afgjørende. Et æret Medlem udtalte ogsaa, at man kunde nævne mangfoldige Tilfælde, hvor der ikke kunde være Tale om, at Bedkommende, der havde en Indtægt af 4—5—600 Kr. og derhos havde erhvervet sig en aarlig Understøttelse, var en Person, der var i